ساختمان داده ها

مثالی از مرتب سازی هرمی (Heap Sort)

> مدرس: غیاثیشیرازی دانشگاه فردوسی مشهد

با تشکر از آقای امیر یگانه خاکسار برای تهیه این اسلاید

یاد آوری:

Max Heap

Complete Binary Tree + Max Tree

Min Heap

Complete Binary Tree + Min Tree

مثال:

الگوریتم مرتبسازی هرمی را در نظر بگیرید.

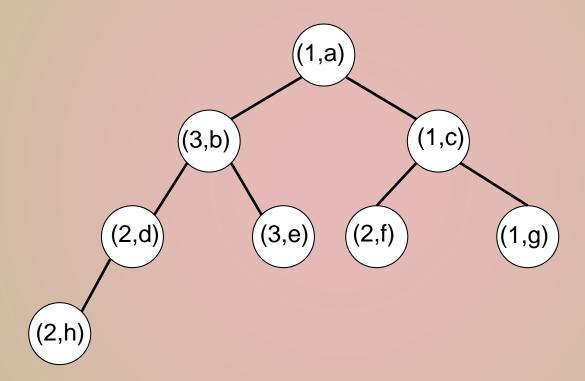
فرض کنید آرایه ورودی به شکل زیر باشد.

الف – درگام اول هرم را به صورت Max Heapمقداردهی اولیه کنید.

ب – عمل حذف عنصر بیشینه را تکرار کنید [تا هنگامی که آرایه با عناصر مرتب شده پر شود.] و در هر مرحله عنصر را در محلی از آرایه که از ساختار هرم حذف شده است (آخرین عنصر آرایه هرم کنونی) درج کنید و در هر مرحله نیز نتیجه را به صورت آرایه و درخت بیان کنید.

(1	1,a) (	(3,b)	(1,c)	(2,d)	(3,e)	(2,f)	(1,g)	(2,h)
----	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

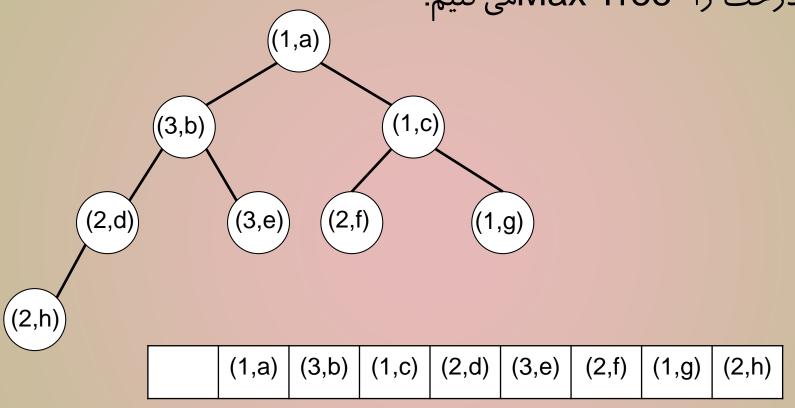
ابتدا هرم متناظر با وضعیت اولیه آرایه را در نظر می گیریم.

	(1,a)	(3,b)	(1,c)	(2,d)	(3,e)	(2,f)	(1,g)	(2,h)

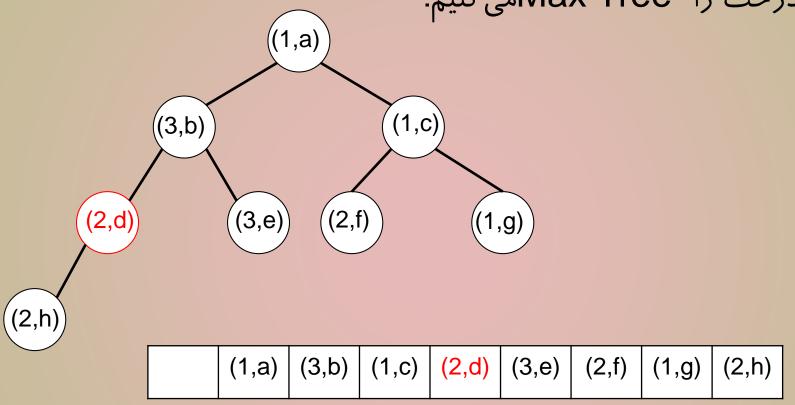

حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم. در Max Treeباید هر گره بزرگتر مساوی گرههای موجود در زیردرختهای چپ و راست خود باشد.

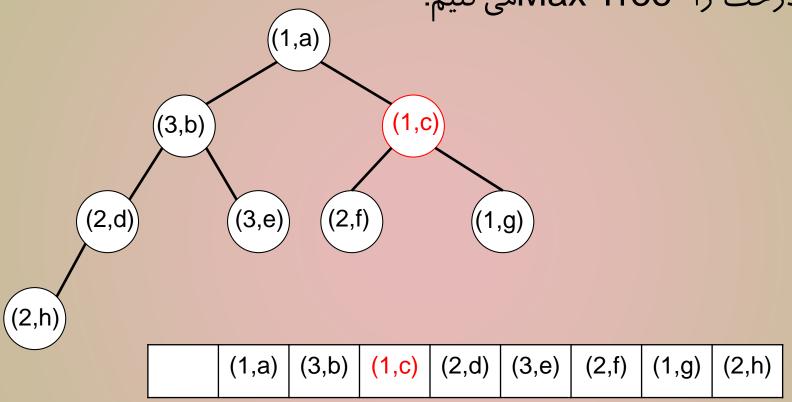
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (2,d) را با فرزند چپ آن مقایسه می کنیم. چون بزر گتر مساوی فرزند چپ است پس تغییر نمی کند.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

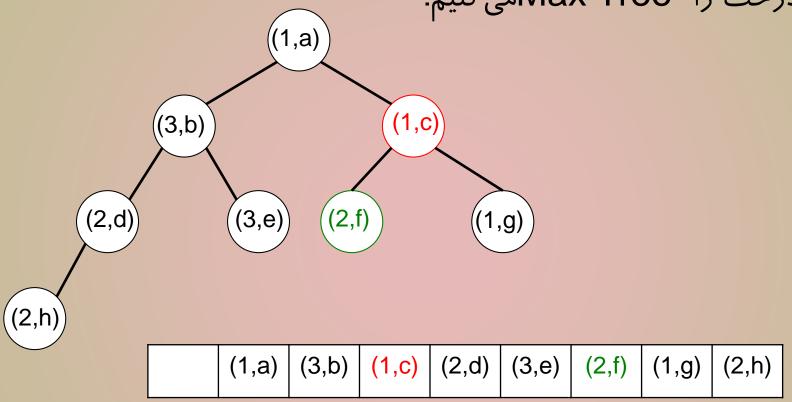
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,c) را با فرزندانش مقایسه می کنیم.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

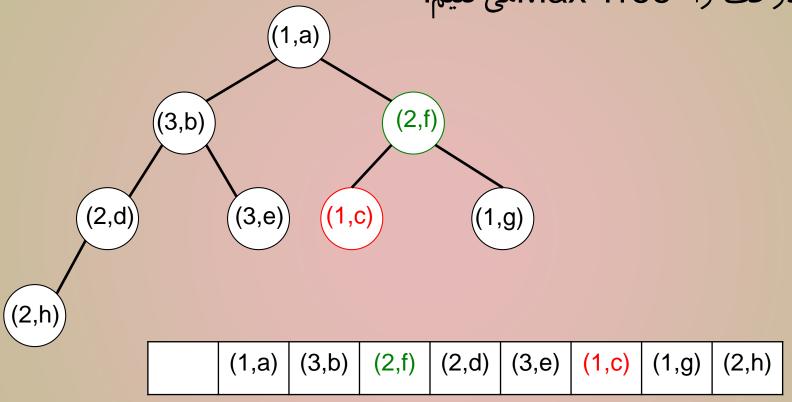
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,c) را با فرزندانش مقایسه می کنیم. (2,f) از آن بزرگتر است.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

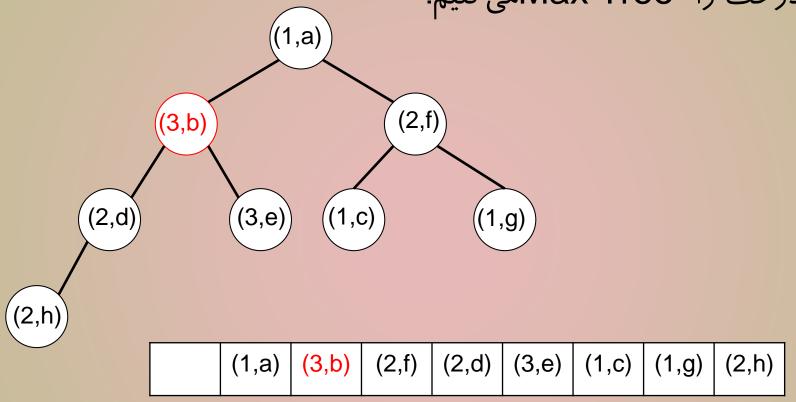
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,c) را با فرزندانش مقایسه می کنیم. (2,f) از آن بزرگتر است. پس جای آن ها را عوض می کنیم.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

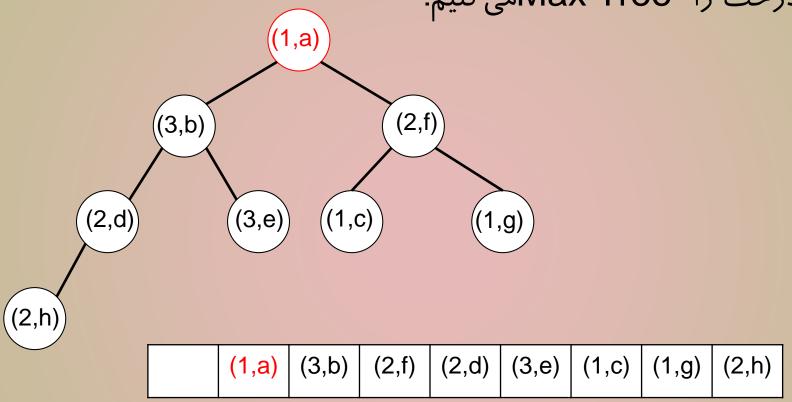
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (3,b) را با فرزندان آن مقایسه می کنیم. چون بزر گتر مساوی فرزندان است پس تغییر نمی کند.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

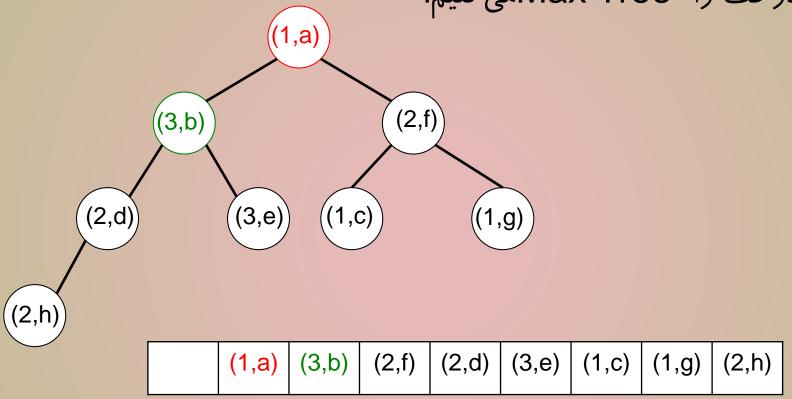
حال درخت را Max Treeمي كنيم.

گره (1,a) را با فرزندانش مقایسه می کنیم.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

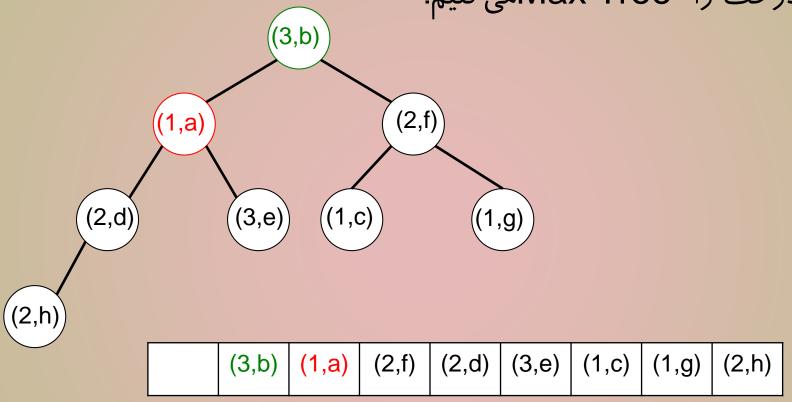
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,a) را با فرزندانش مقایسه می کنیم. (3,b) از آن بزرگتر است.

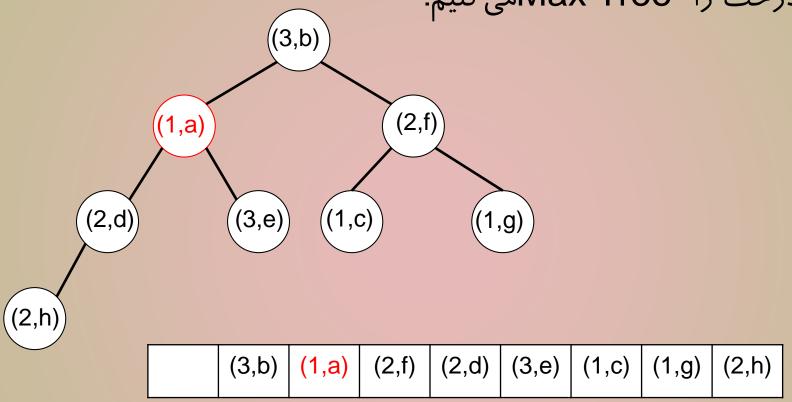
گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,a) را با فرزندانش مقایسه می کنیم. (3,b) از آن بزرگتر است. پس جای آن ها را عوض می کنیم. گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

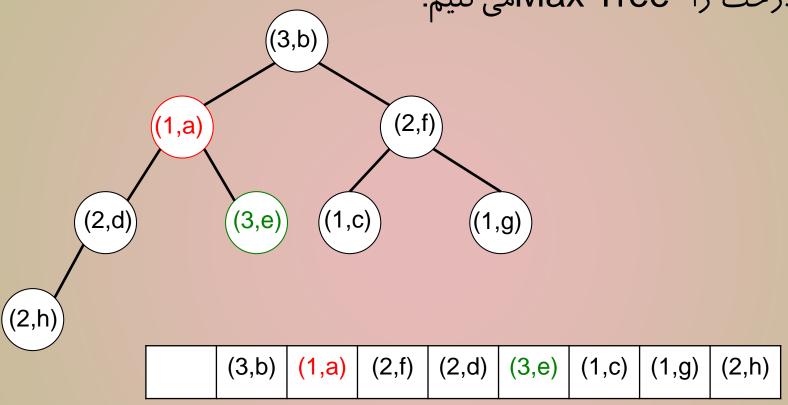
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,a) را با فرزندانش مقایسه می کنیم.

گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

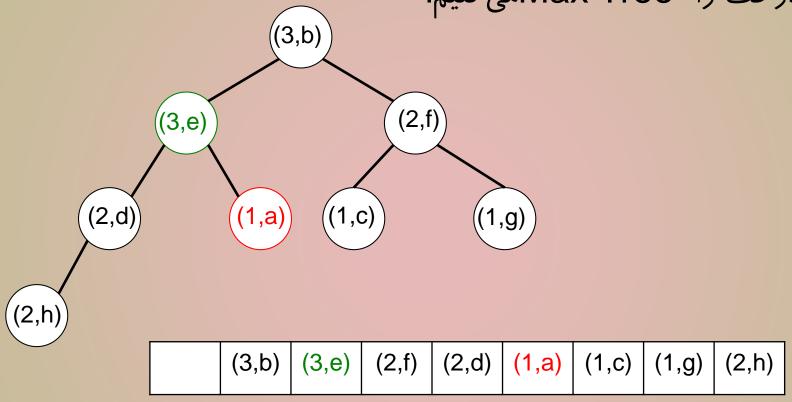
حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,a) را با فرزندانش مقایسه می کنیم. (3,e) از آن بزرگتر است.

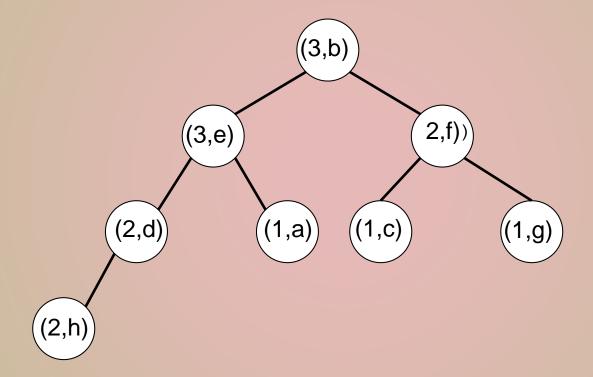
گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

حال درخت را Max Treeمی کنیم.

گره (1,a) را با فرزندانش مقایسه می کنیم. (3,e) از آن بزرگتر است. پس جای آن ها را عوض می کنیم. گرهها را با زیر درخت چپ و راست آنها مقایسه می کنیم.

حال Max Heapداريم.

	(3,b)	(3,e)	(2,f)	(2,d)	(1,a)	(1,c)	(1,g)	(2,h)

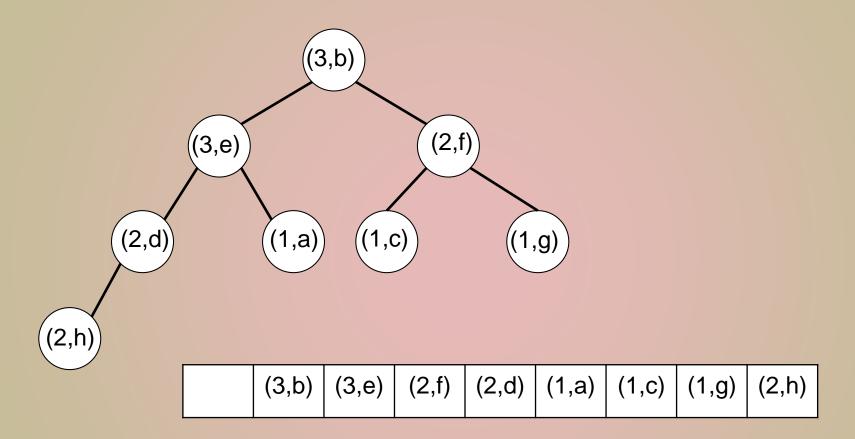
توجه

در مرتب سازی هرمی در هر مرحله بزرگترین عنصر (ریشه) از هرم خارج شده و آن عنصر در انتهای آرایه قرار میگیرد و این روند ادامه پیدا می کند تا تمام عناصر آرایه مرتب گردند. (درصورتی که Max Heap باشد.)

پس از خارج شدن ریشه، هرم تغییر می کند و از عناصر آن کم خواهد شد و باید توجه گردد که با کاهش عناصر هرم همواره خاصیت Max Heapبودن آن حفظ شود.

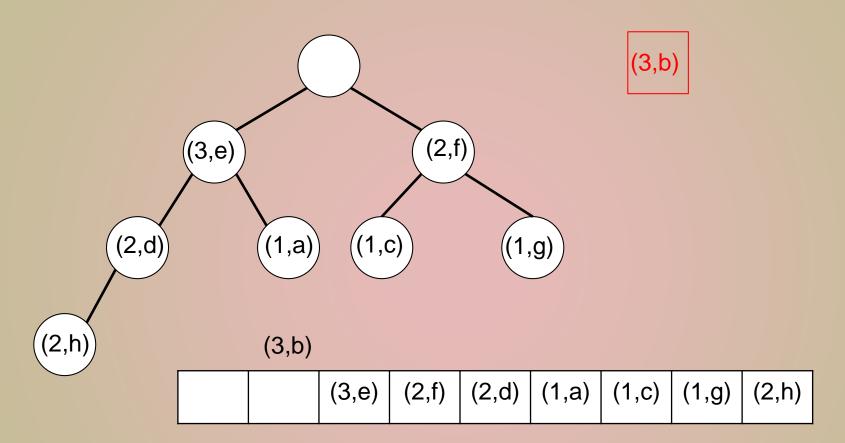
در تعداد عناصر آرایه نیز تغییری حاصل نمی گردد.

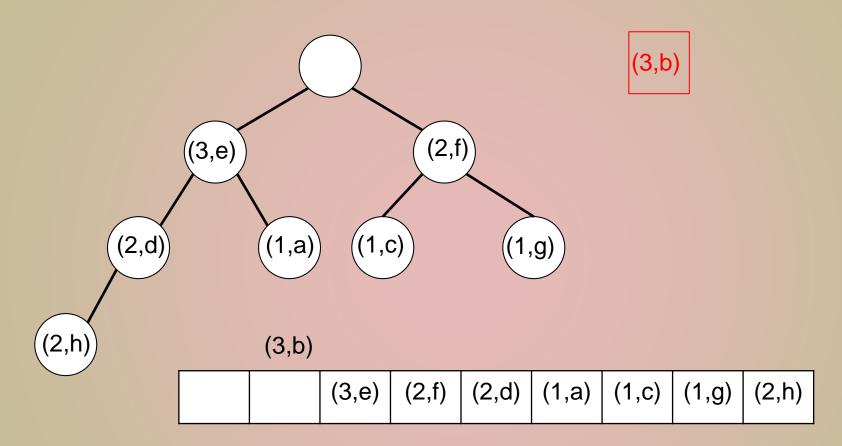
گره (3,b) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

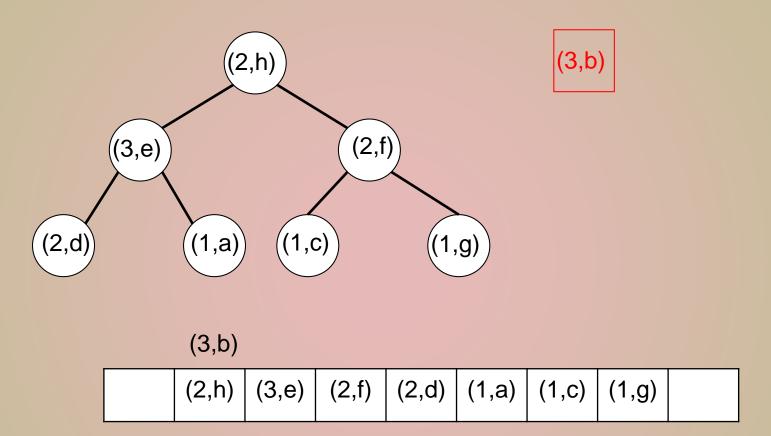
گره (3,b) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

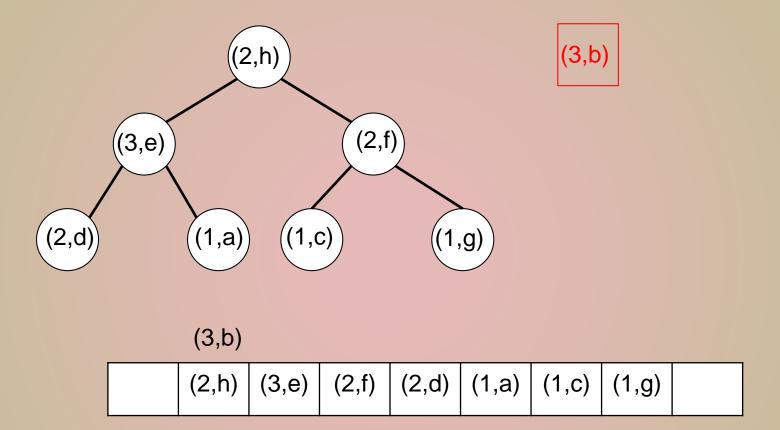
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (2,h) را جایگزین ریشه کنیم.

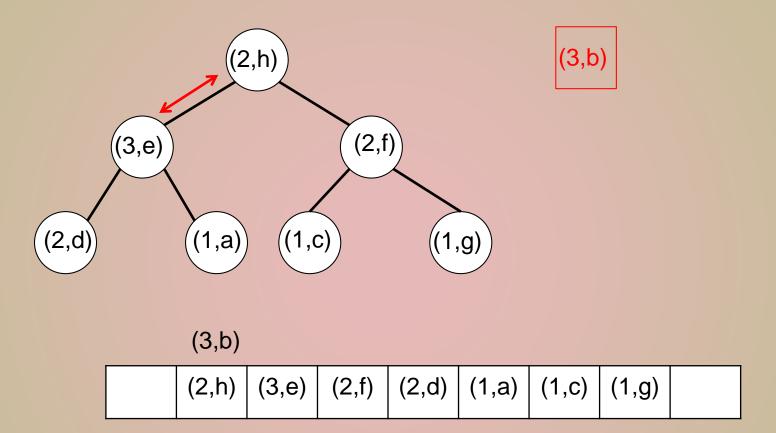
حال [با توجه به كامل بودن هرم] بايد (2,h) را جايگزين ريشه كنيم.

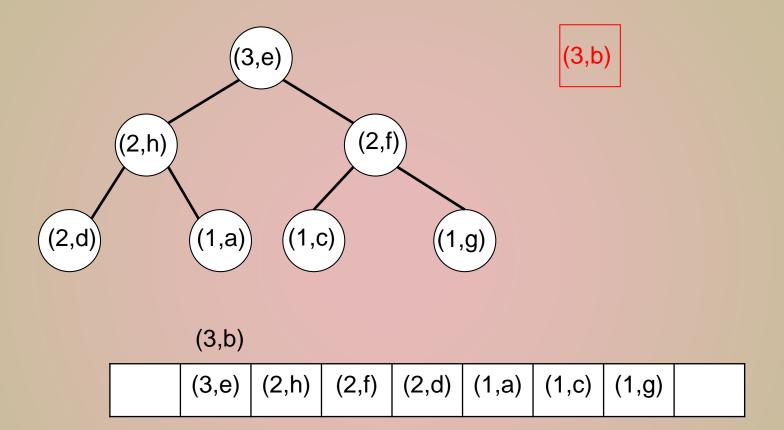
حال [با توجه به Max Heap بودن هرم] باید جای (3,e) و (2,h) را عوض کنیم.

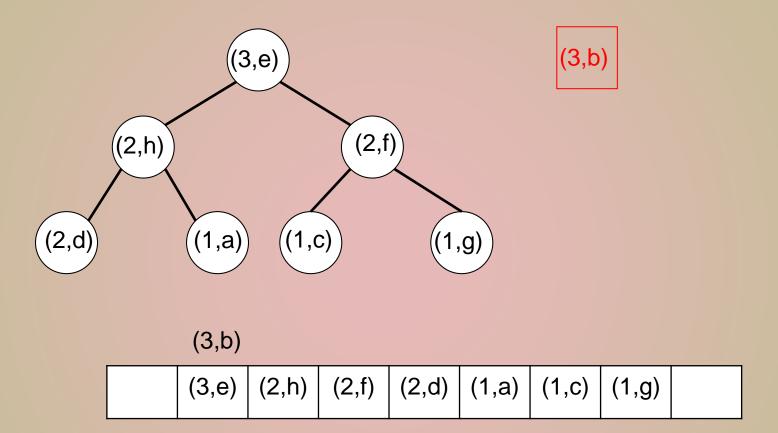
حال [با توجه به Max Heap بودن هرم] باید جای (3,e) و (2,h) را عوض کنیم.

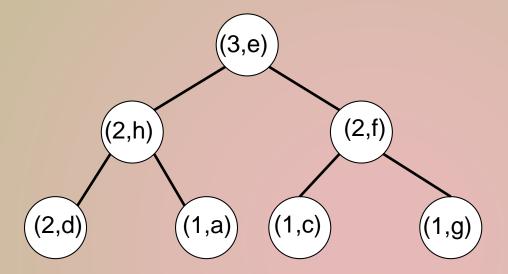
حال [با توجه به Max Heap بودن هرم] باید جای (3,e) و (2,h) را عوض کنیم.

حال ریشه یعنی (3,b) را در انتهای آرایه قرار میدهیم.

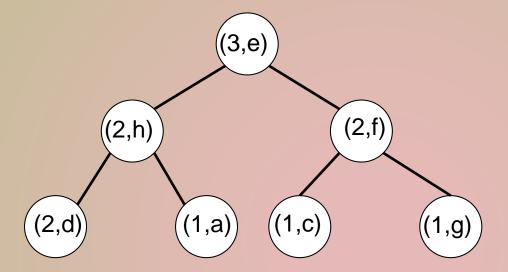

(2,h) (2,f) (2,d) (1,a) (1,c) (1,g) (3,b)	(3,e) (2,h)
---	-------------

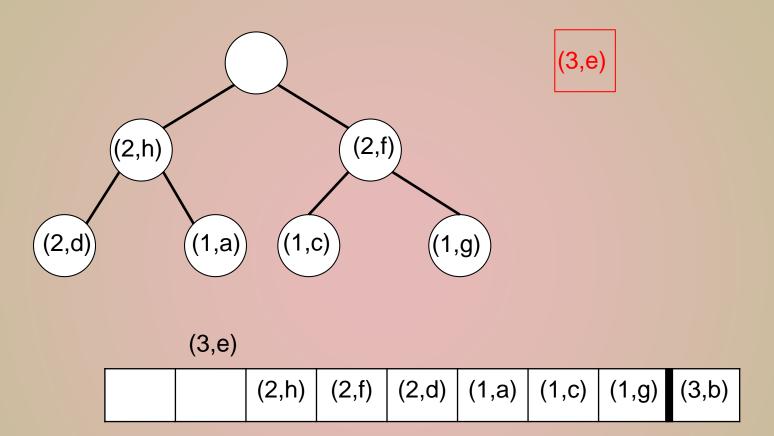
حال ریشه یعنی (3,b) را در انتهای آرایه قرار میدهیم.

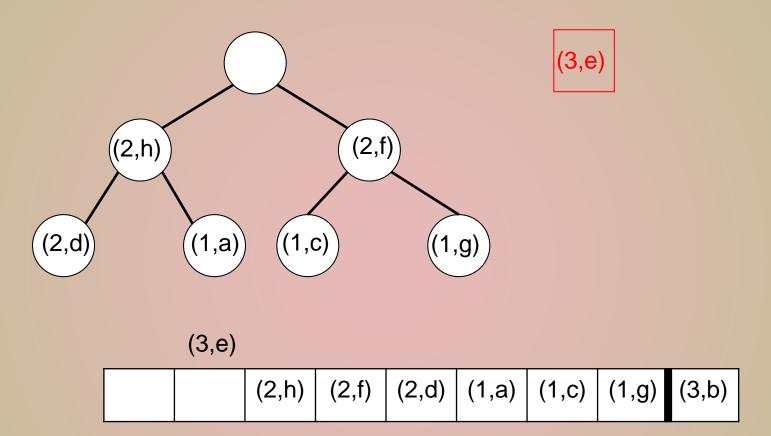
گره (3,e) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

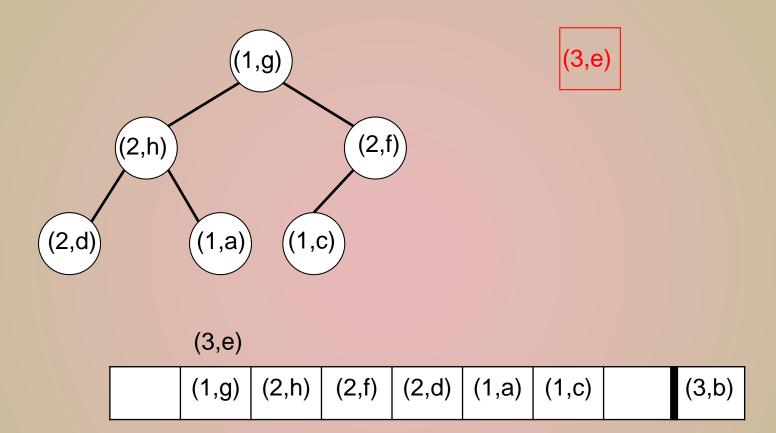
گره (3,e) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

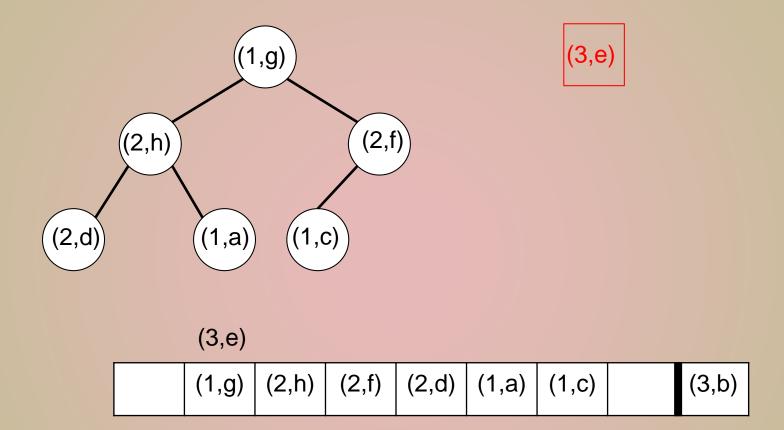
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,g) را جایگزین ریشه کنیم.

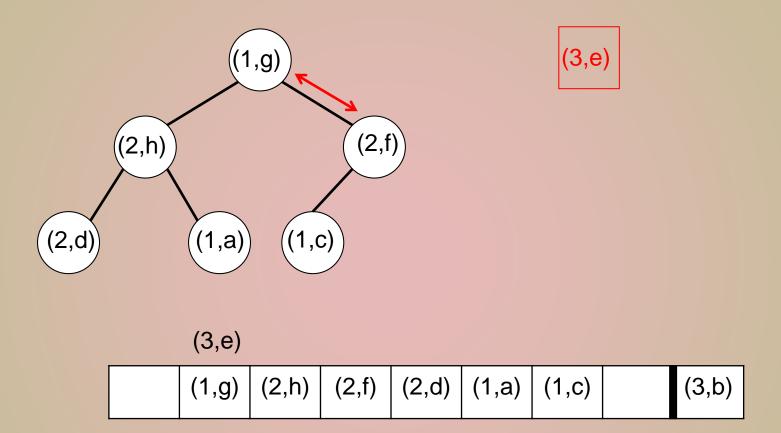
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,g) را جایگزین ریشه کنیم.

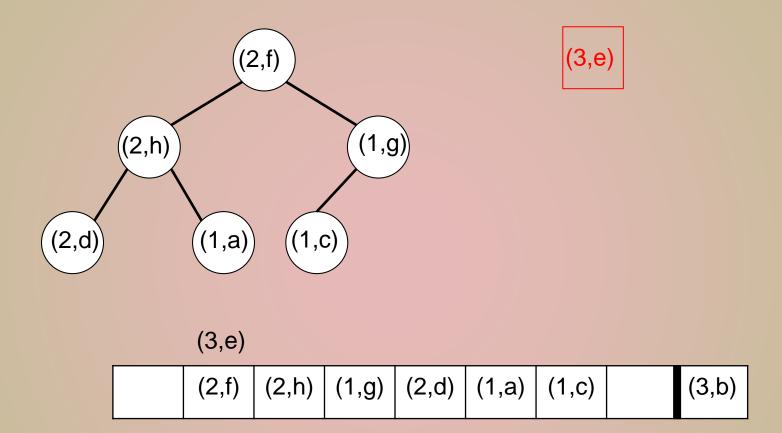
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,g) و (2,f) را عوض کنیم.

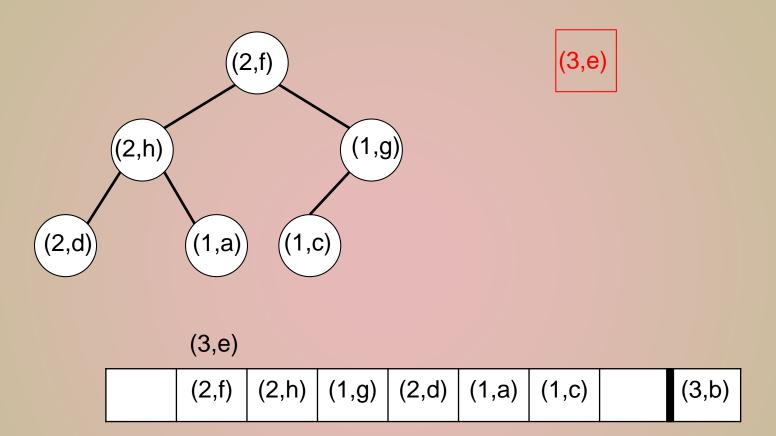
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,g) و (2,f) را عوض کنیم.

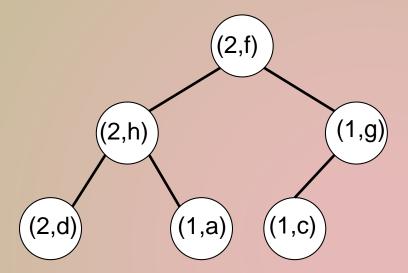
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,g) و (2,f) را عوض کنیم.

حال ریشه یعنی (3,e)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

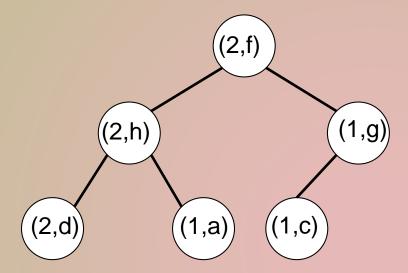

(2,f) (2,h) (1,g) (2,d) (1,a) (1,c) (3,e) (3,b)

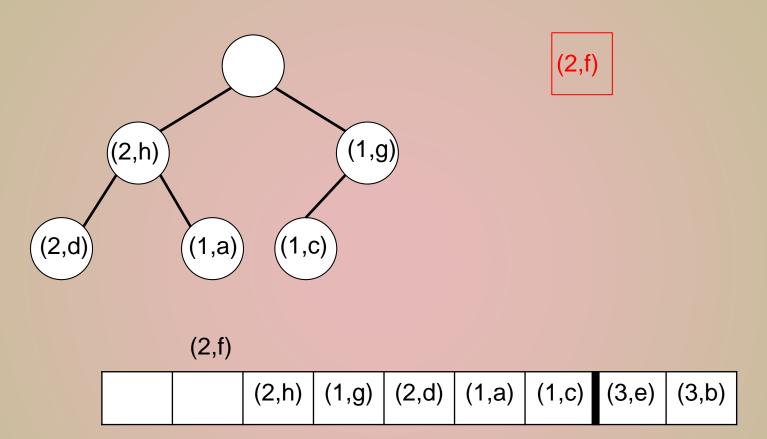
حال ریشه یعنی (3,e)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

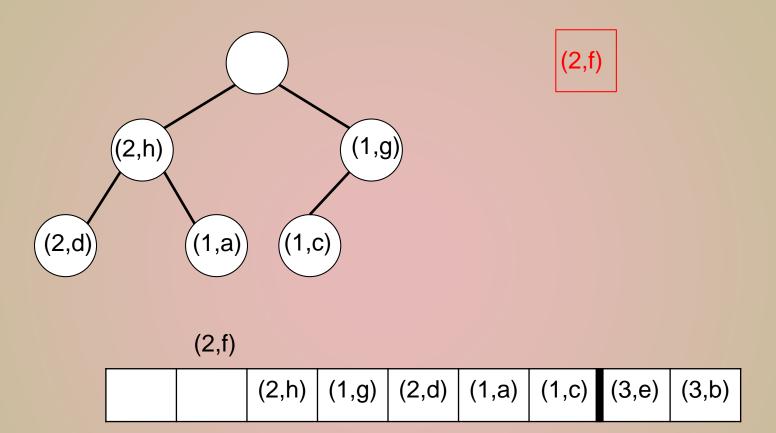
گره (2,f) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

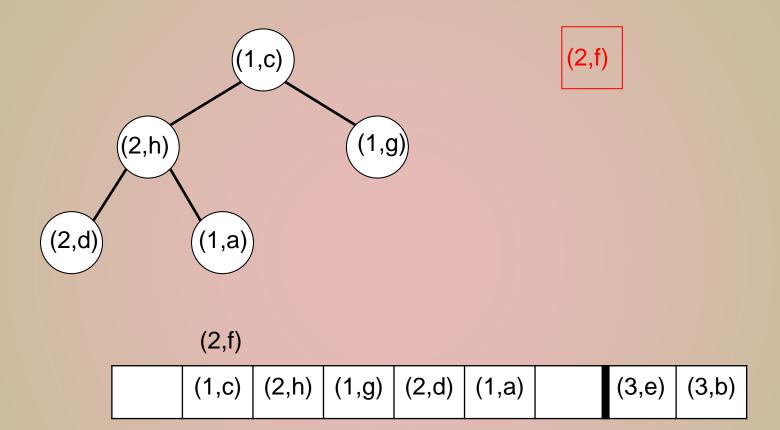
گره (2,f) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

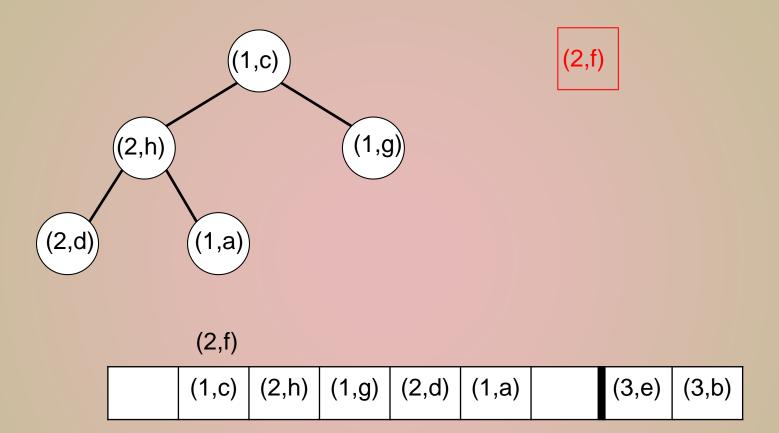
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,c) را جایگزین ریشه کنیم.

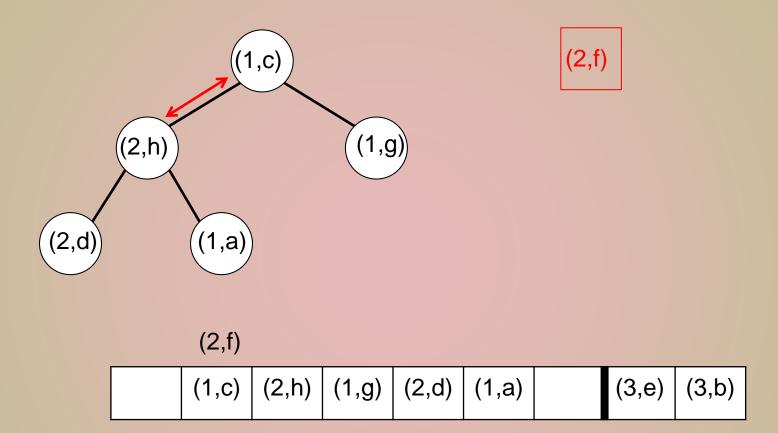
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,c) را جایگزین ریشه کنیم.

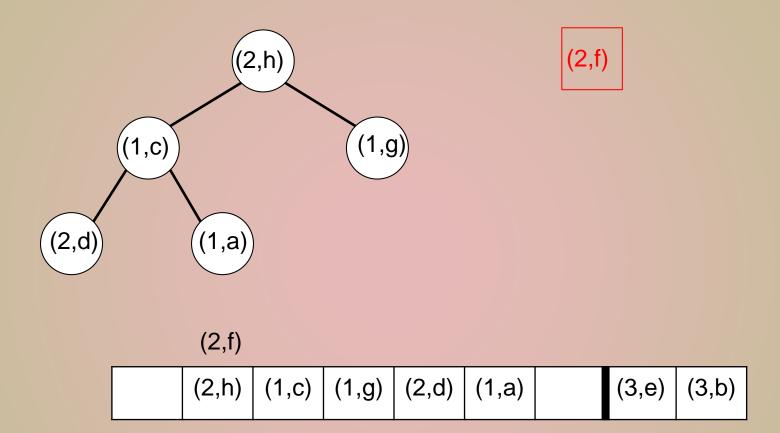
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,c) و (2,h) را عوض کنیم.

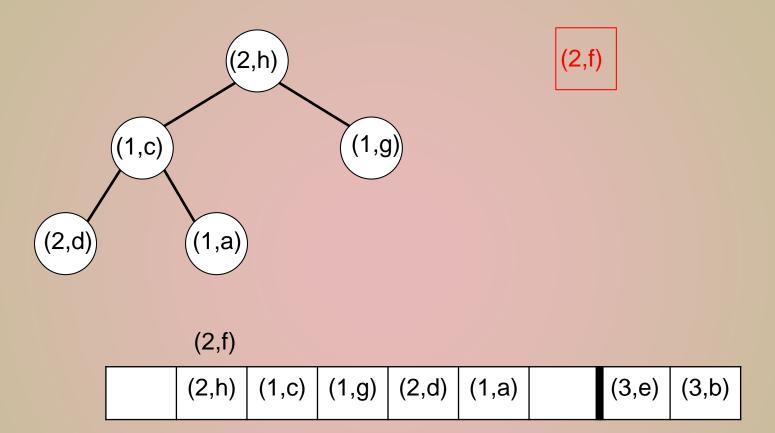
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,c) و (2,h) را عوض کنیم.

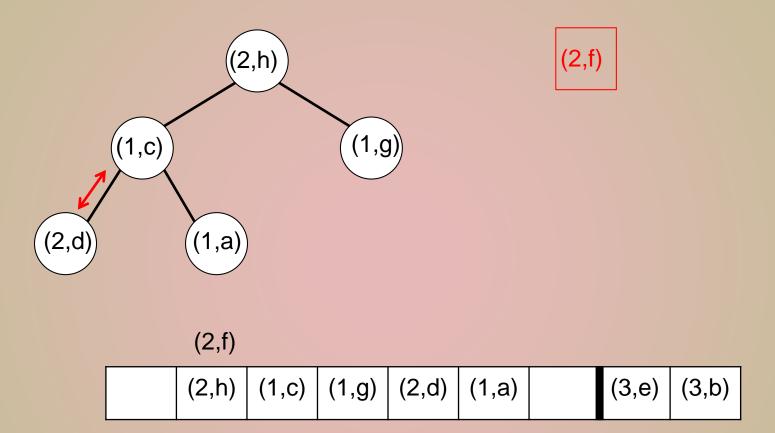
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,c) و (2,h) را عوض کنیم.

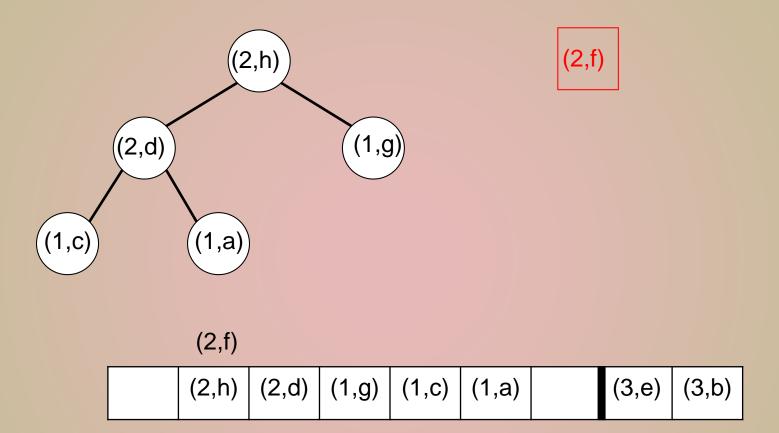
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,c) و (2,d) را عوض کنیم.

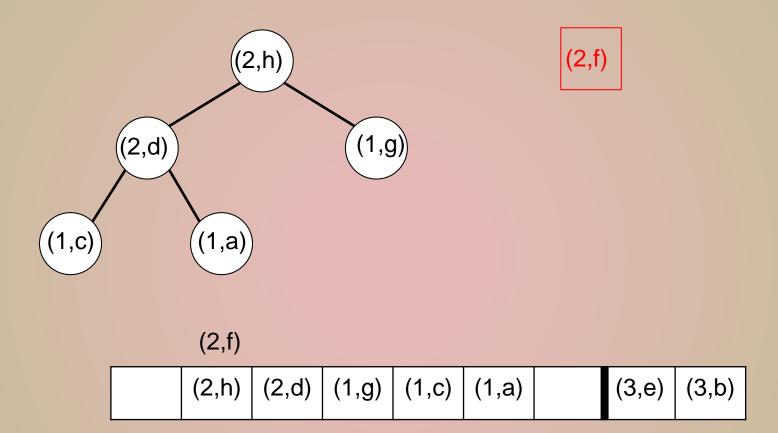
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,c) و (2,d) را عوض کنیم.

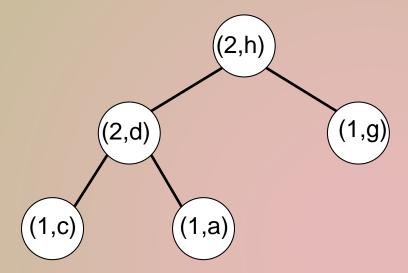
حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,c) و (2,d) را عوض کنیم.

حال ریشه یعنی (2,f) را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

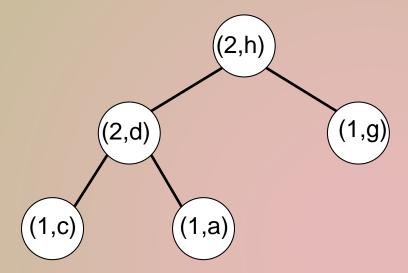

(2,h) (2,d) (1,g) (1,c) (1,a) (2,f) (3,e) (3,b)

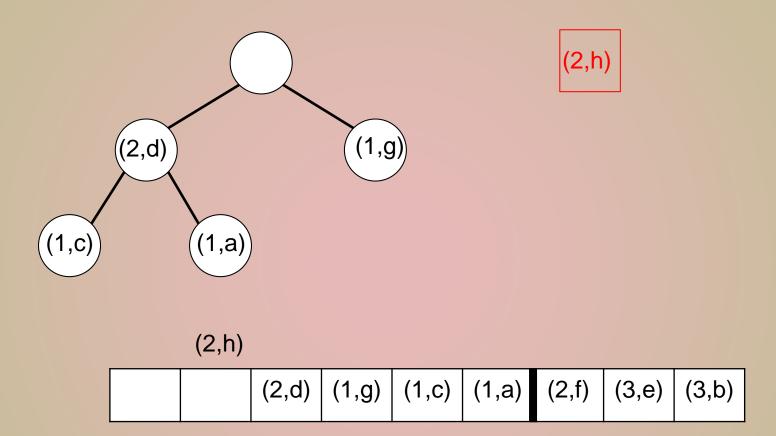
حال ریشه یعنی (2,f) را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

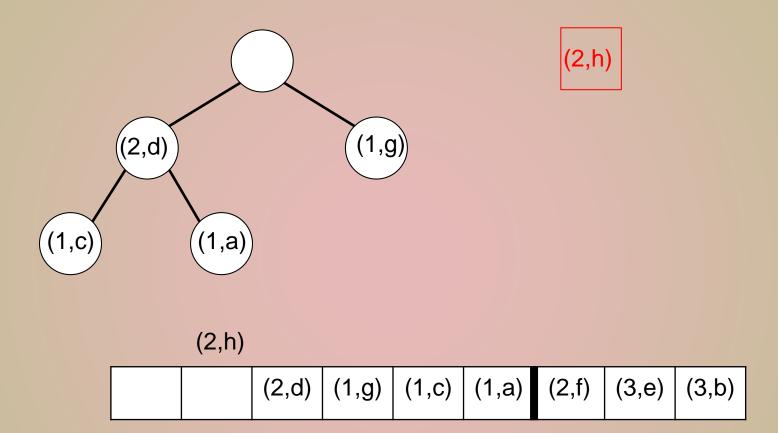
گره (2,h) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

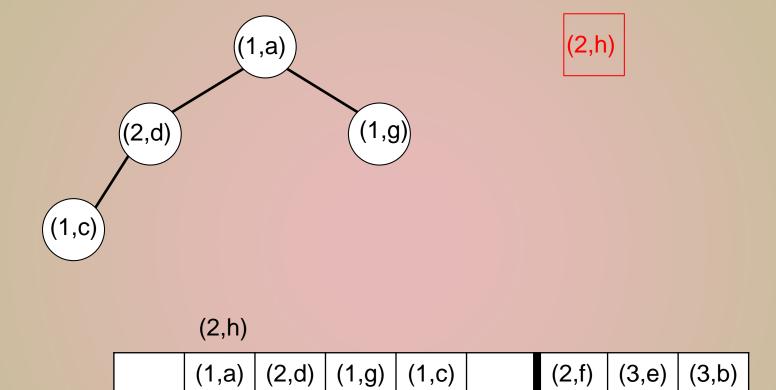
گره (2,h) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

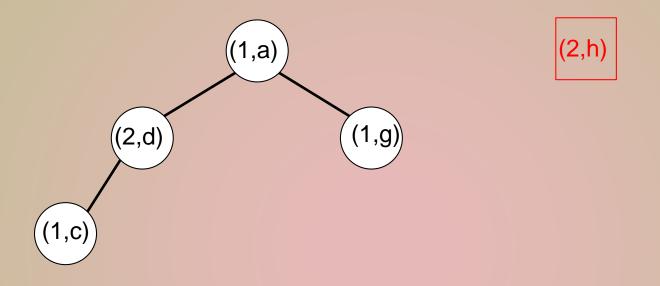
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,a) را جایگزین ریشه کنیم.

حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,a) را جایگزین ریشه کنیم.

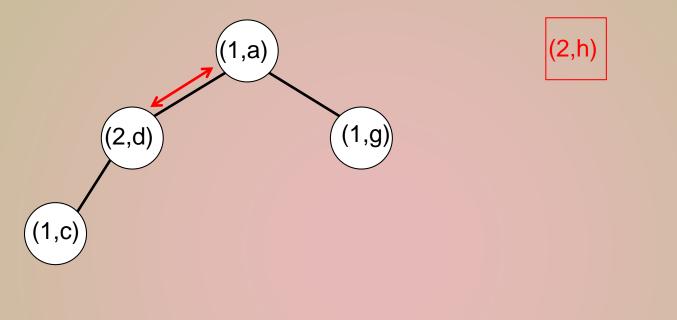

(2,h)
(1,a) (2,d) (1,g) (1,c) (2,f) (3,e) (3,b)

حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,a) و (2,d) را عوض کنیم.

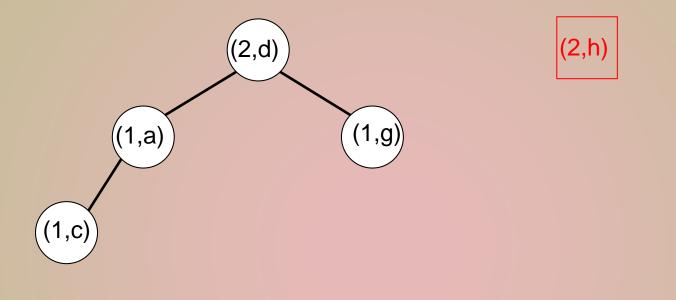

(2,h)
(1,a) (2,d) (1,g) (1,c) (2,f) (3,e) (3,b)

حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,a) و (2,d) را عوض کنیم.

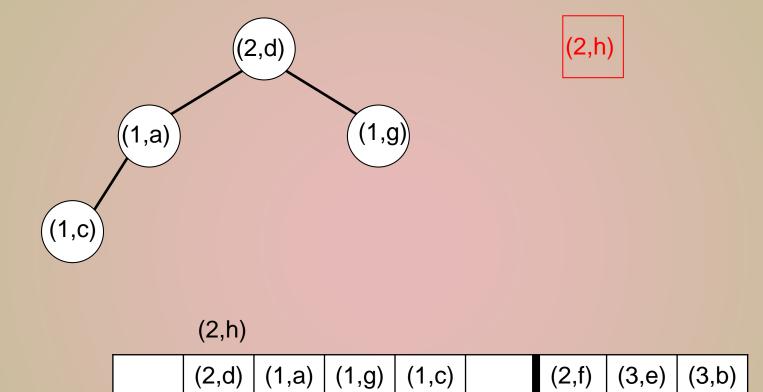

(2,h)
(2,d) (1,a) (1,g) (1,c) (2,f) (3,e) (3,b)

حال [با توجه به Max Heapبودن هرم] باید جای (1,a) و (2,d) را عوض کنیم.

(1,c)

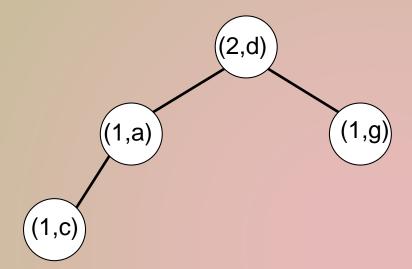
(2,d)

(1,a)

حال ریشه یعنی (2,h) ا در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

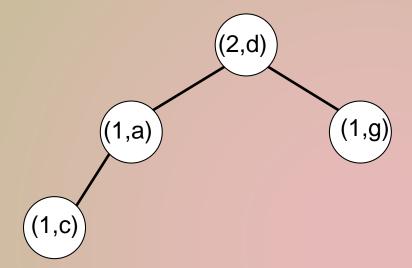
(3,b)

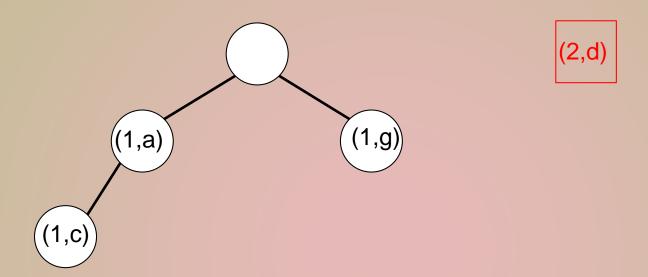
حال ریشه یعنی (2,h) ا در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

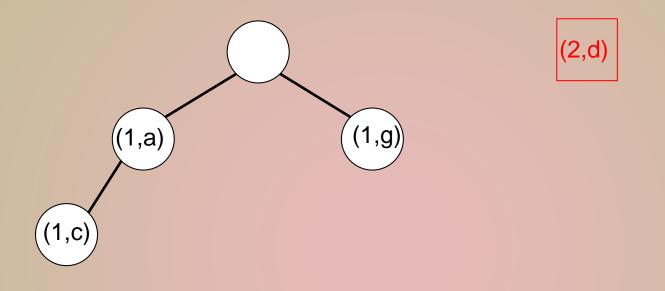
گره (2,d) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

گره (2,d) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

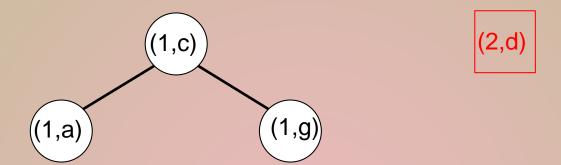

(2,d)
(1,a) (1,g) (1,c) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

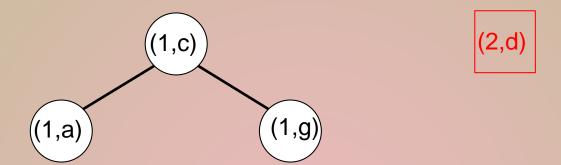
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,c) را جایگزین ریشه کنیم.

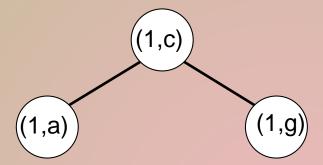
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,c) را جایگزین ریشه کنیم.

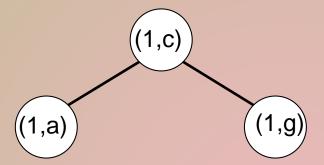
حال ریشه یعنی (2,d)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

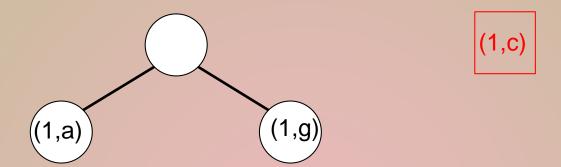
حال ریشه یعنی (2,d)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

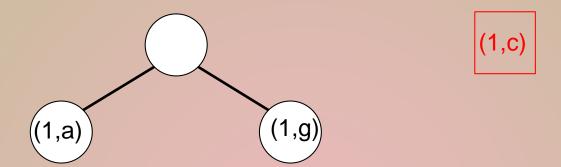
گره (1,c) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

گره (1,c) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,g) را جایگزین ریشه کنیم.

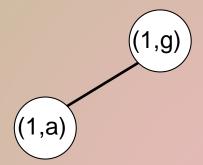
حال [با توجه به کامل بودن هرم] باید (1,g) را جایگزین ریشه کنیم.

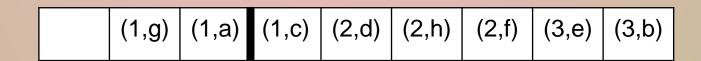

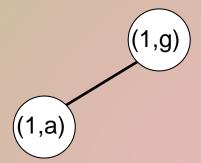
حال ریشه یعنی (1,c)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

حال ریشه یعنی (1,c)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

(1,g) (1,a) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

گره (1,g) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

(1,g)
(1,a) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

گره (1,g) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

(1,g) (1,a) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

حال باید (1,a) را جایگزین ریشه کنیم.

(1,a)

(1,g)

(1,g)
(1,a) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

حال باید (1,a) را جایگزین ریشه کنیم.

(1,a) (1,g)

(1,g)
(1,a) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

حال ریشه یعنی (1,g)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

(1,a)

(1,a) (1,g) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

حال ریشه یعنی (1,g)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

(1,a)

(1,a) (1,g) (1,c) (2,d) (2,h) (2,f) (3,e) (3,b)

گره (1,a) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

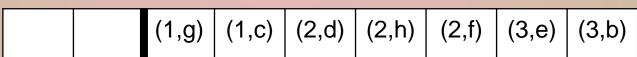
(1,a)

(1,a)

گره (1,a) [ریشه]را از هرم خارج می کنیم.

(1,a)

(1,a)

حال ریشه یعنی (1,a)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

حال ریشه یعنی (1,a)را در انتهای آرایه متناظر با هرم قرار میدهیم.

همانطور که مشاهده می کنید آرایه به صورت صعودی مرتب شده است.